EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2017.12.19.
COM(2017) 788 final

ÁRUCSOMAG

A BIZOTTSÁG JELENTÉSE A TANÁCSNAK, AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK ÉS AZ EURÓPAI GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS BIZOTTSÁGNAK

AZ (EU) 2015/1535 IRÁNYELV 2014-2015-ÖS IDŐSZAKBAN VALÓ MŰKÖDÉSÉRŐL

{SWD(2017) 465 final}

Tartalomjegyzék

BEVEZETÉS 3

1. A 2014–2015. évi fejlemények 5

1.1. Az értesítési eljárás alkalmazása a „minőségi jogalkotás” szempontjából és a versenyképesség javítása érdekében 5

1.2. A kölcsönös elismerés előmozdítása az értesítési eljárás révén 5

1.3. Az értesítési eljárás továbbfejlesztése 6

1.4. Az egységes piac átláthatóságára vonatkozó irányelvvel kapcsolatos ítélkezési gyakorlat ... 6

2. AZ ÉRTESÍTÉSI ELJÁRÁS ALKALMAZÁSA 7

2.1. Eredményesség: általános áttekintés 7

2.2. A sürgősségi eljárás alkalmazása 18

2.3. „Adó- és pénzügyi ösztönző intézkedések” bejelentése 19

2.4. A Bizottság válaszainak nyomon követése 19

2.5. Az értesítési eljárás nyomon követése 19

2.6. Strukturált kommunikáció a tagállamokkal 20

2.7. Az egységes piac átláthatóságára vonatkozó irányelv alapján kibocsátott dokumentumokhoz való hozzáférés iránti kérelem 21

2.8. Átláthatóság 21

3. Következtetés 21

ÖSSZEFOGLALÓ

Ez a jelentés az egységes piac egyik alappillérének, az (EU) 2015/1535 irányelv[1] (a továbbiakban: az egységes piac átláthatóságára vonatkozó irányelv) által meghatározott értesítési eljárásnak a 2014–2015-ös időszakban történő alkalmazását elemzi. Kiemeli, hogy az értesítési eljárás jelentős mértékben hozzájárul az egységes piac működéséhez és a minőségi jogalkotásra irányuló szakpolitika végrehajtásához[2].

A 2015. szeptember 9-én elfogadott (EU) 2015/1535 irányelv hatályon kívül helyezte és felváltotta a 98/34/EK irányelvet. Mivel a 98/34/EK irányelv többször is jelentős mértékben módosult (többek között azért, hogy hatálya kiterjedjen az információs társadalommal összefüggő szolgáltatásokra, a műszaki szabványokra viszont a továbbiakban már ne), az egyértelműség érdekében döntés született a kodifikációjáról.

A Bizottság értesítése a nemzeti műszaki szabályokról azok elfogadása előtt továbbra is hatékony eszköznek bizonyult a kereskedelmi akadályok felszámolása, valamint a Bizottság és a tagállamok, illetve a tagállamok egymás közötti együttműködése szempontjából. Az értesítési eljárás hasznos eszköze volt a nemzeti szabályozási tevékenységre vonatkozó útmutatásnak többek között egyes feltörekvő ágazatokban, valamint a nemzeti műszaki szabályok minőségének az átláthatóság, olvashatóság és hatékonyság tekintetében történő javításának a nem vagy csak részben harmonizált területeken. Az egyes tagállamok jogi kereteinek fokozottabb átláthatósága segítheti a gazdasági szereplőket abban, hogy alkalmazkodjanak az új szabályokhoz, és ezáltal csökkentsék a szabályokhoz való hozzáféréssel kapcsolatos költségeiket, és azokat helyesen alkalmazzák. Ez többek között annak is köszönhető, hogy a Bizottságnak bejelentett műszaki szabályokat lefordítják az Unió 23 hivatalos nyelvére[3].

[1] Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2015/1535 irányelve (2015. szeptember 9.) a műszaki szabályokkal és az információs társadalom szolgáltatásaira vonatkozó szabályokkal kapcsolatos információszolgáltatási eljárás megállapításáról (kodifikált szöveg) (HL L 241., 2015.9.17., 1. o.).

[2] Cselekvési terv a szabályozási környezet javításáról, COM(2002) 278 végleges. Lásd még: *Jobb szabályozás a növekedés és a munkahelyteremtés területén az Európai Unióban*, COM(2005) 97 végleges; *A Közösség lisszaboni programjának végrehajtása*: *A szabályozási környezet egyszerűsítésére irányuló stratégiáról*, COM(2005) 535 végleges; *Az Európai Unión belüli jobb szabályozás stratégiai felülvizsgálata*, COM(2006) 689; *Az Európai Unión belüli jobb szabályozás második stratégiai felülvizsgálata*, COM(2008) 32; *A jobb szabályozás harmadik stratégiai felülvizsgálata az Európai Unióban*, COM(2009) 15, *Intelligens szabályozás az Európai Unióban*; COM(2010) 543 és COM(2016) 615 final, *A jogalkotás minőségének javítása: az eredmények javítása egy erősebb Unióért*.

[3] Ír nyelvű fordítás nem készül.

BEVEZETÉS

A nemzeti műszaki szabályokra vonatkozó értesítési eljárás lehetővé teszi a Bizottság és az EU tagállamai számára azon műszaki szabályok elfogadás előtti vizsgálatát, amelyeket a tagállamok az (ipari, mezőgazdasági és halászati) termékek, valamint az információs társadalommal összefüggő szolgáltatások tekintetében szándékoznak bevezetni (lásd az e jelentéshez kapcsolódó bizottsági szolgálati munkadokumentum 1. mellékletét). Az eljárás egyszerűsített formában alkalmazandó az Európai Szabadkereskedelmi Társulásnak (EFTA) az Európai Gazdasági Térségről (EGT) szóló megállapodást aláíró tagjainak, valamint Svájc és Törökország esetében is (lásd a 3. mellékletet).

Az értesítési eljárás fő célja az, hogy még bevezetésük és a negatív hatásaik jelentkezése előtt megakadályozza azon szabályok elfogadását, amelyek új korlátokat jelentenének az egységes piac működése szempontjából.

Az egységes piac egyike a Bizottság 10 prioritásának; a Bizottság szerint a hatékonyabban működő belső piac az erősebb európai gazdaság motorja, és „*a fokozódó globalizáció idején Európa legjobb eszköze*”[4]. Ezért a tagállamokkal karöltve a Bizottság az egységes piacban rejlő potenciál teljes körű kibontakoztatására törekszik, „*hogy az EU polgárai, vállalkozásai és hatóságai a legjobb minőségű és a legjutányosabb árú szolgáltatásokhoz és árukhoz jussanak hozzá, és eközben a legjobb kiszolgálásban részesüljenek*”[5]. Amint azt az egységes piaci stratégia leszögezi, „*az egységes piac Európa egyik legfontosabb vívmánya*”[6], a Bizottság pedig elsődleges fontosságúnak tartja, hogy megszüntessen minden fennmaradó szabályozási és egyéb akadályt az áruk és szolgáltatások egységes piacán. Az Európai Bizottság úgy döntött, hogy új lendületet ad az egységes piacnak azáltal, hogy nagyívű és pragmatikus intézkedéseket hoz az egységes piac olyan kulcsfontosságú területein, mint a körforgásos gazdaság, a közösségi gazdaság, a digitális egységes piac, a tőkepiaci unió és az adózás.

„*Az egységes piac továbbfejlesztése: a polgárok és vállalkozások lehetőségeinek bővítése*” című közleményében[7] a Bizottság hangsúlyozta, hogy „*(a)z árukereskedelem az EU-n belüli kereskedelem megközelítőleg 75 %-át képviseli*”, valamint hogy „*2014-ben az uniós tagállamok közötti árukereskedelem értéke a számítások szerint 2 900 milliárd EUR volt*”, rávilágítva ezzel az árukereskedelem szerepének fontosságára az egységes piacon folytatott kereskedelmen belül (az EU-n belüli árukereskedelem 2015-ben az EU GDP-jének 20,6 %-át tette ki.) A fentebb említett közleményt kísérő bizottsági szolgálati munkadokumentum újfent leszögezte, hogy az áruk szabad mozgását még jobban elő kell segíteni és a vállalkozások számára kiszámíthatóbb szabályozási környezetet kell teremteni. Az egységes piac átláthatóságáról szóló irányelv közvetlenül vagy közvetve hozzájárul több olyan kezdeményezéshez is, amelyek az egységes piaci stratégia nyomán születtek.

Tekintettel arra, hogy az egységes piac átláthatóságára vonatkozó irányelv központi szerepet tölt be az áruk és az információs társadalommal összefüggő szolgáltatások egységes piacának megfelelő működésében, ez a jelentés az „árucsomaggal” együtt kerül elfogadásra. A csomag

---

4 http://ec.europa.eu/priorities/sites/beta-political/files/juncker-political-guidelines-speech_hu.pdf

5 Lásd: *Juncker elnök politikai iránymutatása – Új kezdet Európa számára: a munkahelyteremtés, a növekedés, a méltányosság és a demokratikus változás programja. Politikai iránymutatás a hivatalba lépő következő Európai Bizottság számára,* https://ec.europa.eu/commission/priorities/internal-market_hu.

6 „*Az egységes piac továbbfejlesztése: a polgárok és vállalkozások lehetőségeinek bővítése*” című dokumentumot kísérő „*Az európai egységes piaci stratégia – Elemzés és tények*” című dokumentum, *SWD(2015) 0202 final.*

7 Lásd: *A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – Az egységes piac továbbfejlesztése: a polgárok és vállalkozások lehetőségeinek bővítése*, COM(2015) 550 final.

célja az, hogy az egységes piacba vetett bizalom megerősítésével fellendítse az egységes piacot és teljes mértékben kibontakoztassa a benne rejlő lehetőségeket, ami javát szolgálná a polgároknak és a vállalkozásoknak is. A csomag keretében olyan kezdeményezések kerülnek bemutatásra, amelyek javítják a kölcsönös elismerés működését és hatékonyabbá teszik a közös európai termékbiztonsági szabályok érvényesítését.

Az egységes piac átláthatóságára vonatkozó irányelv az egységes piac legnyitottabb és legátláthatóbb eszköze. Olyan egyedi rendszer, amely az átláthatóság, a párbeszéd, a megelőzés és a minőségi jogalkotás előtérbe helyezésével megakadályozza, hogy az egységes piacon új korlátok jelenjenek meg. Nem csupán azt írja elő, hogy a tagállamok a Bizottsággal egyenlő mértékben vegyenek részt ebben az eljárásban, hanem lehetővé teszi maguknak az érdekelt feleknek is, hogy hozzáférjenek az összes kidolgozás alatt álló tagállami műszaki szabályhoz, amelyekről fordítás készül az EU 23 hivatalos nyelvén. A gazdasági szereplők ezáltal előzetesen megtudhatják, ha a kereskedelmet korlátozó szabályozás áll elfogadás előtt, és az értesítési eljárásban vállalt aktív szerepük révén konkrétan meg tudják akadályozni, hogy a vállalkozásukra felesleges és költséges adminisztratív terhek háruljanak.

Az egységes piac átláthatóságára vonatkozó irányelv fontos szerepet játszik továbbá a tagállamokkal folytatott megfelelőségi párbeszéd keretében tartott találkozókon is[8], amelyekre az egységes piaci stratégiának a szabálykövetés kultúrájára és a szabályok intelligens módon történő érvényesítésére vonatkozó része keretében kerül sor[9]. A Bizottság ezekben a találkozókban remek alkalmat lát az uniós jogszabályok átültetésének, bevezetésének és végrehajtásának javítását célzó párbeszédre. A találkozókon meg lehet vitatni továbbá a tagállamokkal azt is, hogy az uniós jogszabályok érvényesítése kapcsán jelentkező nehézségeket hogyan lehetne proaktívan kezelni. Elmondható tehát, hogy az egységes piac átláthatóságára vonatkozó irányelv keretében folytatott párbeszéd más mutatókkal együttesen lehetővé teszi a Bizottság számára, hogy pontosabban meg tudja állapítani, melyek a problémás ágazatok és milyen strukturális problémák állnak fenn a tagállamokban.

Figyelembe véve, hogy az egységes piac átláthatóságára vonatkozó irányelvnek mekkora szerepe van az egységes árupiacon a korlátok kialakulásának megakadályozásában, a Bizottság a közelmúltban a szolgáltatási csomag keretében jogalkotási javaslatot nyújtott be a szolgáltatások területén alkalmazandó különálló értesítési eszközre vonatkozóan. A javaslat a szolgáltatási irányelv[10] szerinti jelenlegi értesítési eljárás korszerűsítését célozza, és lehetővé fogja tenni azon új tagállami jogszabályok indokoltságának és arányosságának felsőbb szintű ellenőrzését, amelyek potenciálisan korlátozhatják a szolgáltatások szabad áramlását, a megfelelőség kérdését pedig a tagállamokkal a javasolt jogszabály elfogadása előtt lefolytatott párbeszéddel rendezi[11].

Tekintettel a széles körű hatályára, amely kiterjed minden ipari, mezőgazdasági és halászati termékre, valamint az információs társadalommal összefüggő szolgáltatásokra, az egységes piac átláthatóságára vonatkozó irányelv is elősegíti a digitális gazdaság feljövőben lévő ágazataiban az áruk és a szolgáltatások szabad áramlását, valamint az uniós digitális egységes

---

8 A megfelelésről folytatott párbeszéd a tagállamok részvételével zajló strukturált, rendszeres stratégiai találkozók, amelyek során áttekintésre kerül az egységes piaci integráció aktuális helyzete az adott tagállamban, különös tekintettel a jogszabályok átültetésére és a folyamatban lévő kötelezettségszegési eljárásokra.

9 Lásd az egységes piaci stratégiának „*a szabálykövetés kultúrájának és a szabályok intelligens módon történő érvényesítésének biztosítása a valóban egységes piac megteremtése érdekében*” c. bekezdését, http://ec.europa.eu/growth/single-market/strategy_en.

10 Az Európai Parlament és a Tanács 2006/123/EK irányelve (2006. december 12.) a belső piaci szolgáltatásokról (HL L 376., 2006.12.27., 36. o.).

11 Lásd: *A belső piaci szolgáltatásokról szóló 2006/123/EK irányelv végrehajtásáról, a szolgáltatásokhoz kapcsolódó engedélyezési rendszerekre és követelményekre vonatkozó értesítési eljárás megállapításáról szóló irányelvre irányuló javaslat,* COM(2016) 821.

piacon a kereskedelmi korlátok kialakulásának megakadályozását. Az egységes piac átláthatóságára vonatkozó irányelv szerinti értesítési eljárás elősegíti egy erősebb és összekapcsoltabb digitális egységes piac létrejöttét. A közösségi gazdaság tekintetében az egységes piac átláthatóságára vonatkozó irányelv annak megakadályozására törekszik, hogy a tagállamok indokolatlan és aránytalan piaci hozzáférési követelményeket írjanak elő[12].

1. A 2014–2015. ÉVI FEJLEMÉNYEK

1.1. Az értesítési eljárás alkalmazása a „minőségi jogalkotás” szempontjából és a versenyképesség javítása érdekében

A Bizottság már 2002-ben, a „*Jobb szabályozás a növekedés és a munkahelyteremtés területén az Európai Unióban*” című közleményében[13] kiemelte, hogy az egységes piac átláthatóságára vonatkozó irányelv által létrehozott megelőző ellenőrző mechanizmus hozzájárul a termékekre és az információs társadalommal összefüggő szolgáltatásokra vonatkozó nemzeti szabályozás javításához. A Bizottság és a tagállamok között az értesítési eljárás keretében folytatott együttműködés célja, hogy világosabb szabályozási keretet teremtsen a gazdasági szereplők számára.

A szabályozási környezet egyszerűsítését és javítását célzó bizottsági cselekvési terv[14]keretében a tagállamok felkérést kaptak az egységes piac átláthatóságára vonatkozó irányelv alapján bejelentett műszakiszabály-tervezeteket kísérő hatástanulmányok (vagy azok következtetései) benyújtására, amennyiben készültek ilyen belső tanulmányok. Ezen hatástanulmányok elvégeztetésével a Bizottság arra ösztönzi a tagállamokat, hogy előzetesen mérlegeljék, melyik lenne a legalkalmasabb szabályozási eszköz, a Bizottság pedig jobban tudja ellenőrizni a javasolt intézkedések szükségességét és arányosságát. A jelentéstételi időszakban a tagállamok 356 értesítéssel kapcsolatban nyújtottak be hatástanulmányokat (ez az összes értesítés majdnem 25 %-a). Ez kismértékű emelkedést jelent az előző két évhez képest, amikor a tagállamok 314 hatástanulmányt nyújtottak be 1439 értesítéshez (az összes értesítés kb. 22 %-a).

1.2. A kölcsönös elismerés előmozdítása az értesítési eljárás révén

Az egységes piac átláthatóságára vonatkozó irányelv hozzájárul a kölcsönös elismerés jobb működéséhez. A tagállami szabályok elfogadásukat megelőző értékelése révén – az EUMSZ 34–36. cikke, a kölcsönös elismerés elve és a Bizottság azon ajánlása fényében, miszerint a bejelentett nemzeti szabálytervezetekbe szükség esetén be kell illeszteni egy egységes piaci záradékot – csökken annak kockázata, hogy ezek a szabályok korlátozzák a kereskedelmet. Ezt a preventív mechanizmust kiegészíthetné egy korrekciós mechanizmus arra az esetre, ha a hatóságok egyedi esetekben, nemzeti jogszabályok alapján történő döntéshozatal során helytelenül alkalmaznák a kölcsönös elismerés elvét. Ezért ez a jelentés az „árucsomaggal” együtt kerül elfogadásra, amelyben szerepel egy olyan, az egységes piaci stratégiából kiinduló kezdeményezés, amelynek célja a kölcsönös elismerés alkalmazásának az áruk tekintetében történő fellendítése. A kezdeményezés bevezetne egy gazdasági szereplők által használandó önkéntes kölcsönös elismerési nyilatkozatot, és elősegítené a kölcsönös elismerés elvének zökkenőmentes alkalmazását. Ezáltal biztosítható lenne, hogy a nemzeti szabályok a teljes életciklusuk során ne akadályozzák indokolatlanul a kereskedelmet.

---

12 Lásd: *A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – A közösségi gazdaságra vonatkozó európai menetrend*, COM(2016) 356 final.

13 Lásd fent a 2. lábjegyzetet.

14 Lásd fent a 2. lábjegyzetet.

1.3. Az értesítési eljárás továbbfejlesztése

Az egységes piac átláthatóságára vonatkozó irányelv egyik célkitűzése a gazdasági szereplők – többek között a kkv-k – előzetes tájékoztatása a tervezett tagállami műszaki szabályokról, lehetővé téve ezzel számukra, hogy elmondják véleményüket, és tevékenységüket időben hozzá tudják igazítani az elfogadandó műszaki szabályokhoz[15]. Az értesítésekkel kapcsolatban az érdekelt felek által küldött hozzászólások magas száma azt mutatja, hogy az érdekeltek széles köre él ezzel a vizsgálati joggal, és ez segíti a Bizottságot és a tagállami hatóságokat a kereskedelmi korlátok felderítésében.

Az átláthatóságra és a hatékonyságra való törekvés jegyében a Bizottság 2015-ben kialakított egy új funkciót a műszaki szabályokra vonatkozó értesítési rendszer (TRIS) honlapján[16]. Az új funkció 2016 júniusában lépett működésbe, és lehetővé teszi a TRIS bármely felhasználója számára, hogy az egységes piac átláthatóságára vonatkozó irányelv 6. cikkében előírt szünetelési idő alatt hozzászólást nyújtson be bármelyik értesítéssel kapcsolatban.

A véleményezők titkosíthatják a hozzászólásukat, hogy ahhoz csak a Bizottság szolgálatai férjenek hozzá. Az új „*Hozzászólások*” funkció segítségével könnyen és gyorsan hozzá lehet férni más érdekelt felek hozzászólásaihoz (amennyiben azok nincsenek ellátva a „bizalmas” megjelöléssel), hogy ezáltal a Bizottságon kívül is megismerhetők legyenek a hozzászólások.

Az új mechanizmuson keresztül benyújtott összes hozzászólás azonnal továbbításra kerül a Bizottság illetékes szolgálataihoz, tehát a véleményezési folyamat ezzel hatékonyabbá vált. Közben a hozzászólók a hozzászólások elfogadásának igazolása funkció révén e-mailben automatikus értesítést kapnak hozzászólásuk elfogadásáról.

1.4. Az egységes piac átláthatóságára vonatkozó irányelvvel kapcsolatos ítélkezési gyakorlat

A jelentés által felölelt időszakban az Európai Unió Bírósága két olyan fontosabb ítéletet hozott, amelyek érintik az egységes piac átláthatóságára vonatkozó irányelvet és az ott meghatározott kötelezettségeket; ezen ítéletek segítik az irányelv bizonyos aspektusainak értelmezését és egyes követelményeinek pontosabb meghatározását.

A C-307/13. sz. (*Ivansson és társai*) ügyben a Bíróság megállapította,[17] hogy amennyiben a valamely tagállami intézkedés végrehajtására meghatározott időtartamokat jelentős mértékben megváltoztatják, a műszakiszabály-tervezetet ismét közölni kell a Bizottsággal, amint azt az egységes piac átláthatóságára vonatkozó irányelv 5. cikke (1) bekezdésének harmadik albekezdése meghatározza („*A tagállamok […] újra közlik a Bizottsággal a műszakiszabály-tervezetet, ha olyan változtatásokat hajtanak rajta végre, amelyek jelentős mértékben módosítják azok hatályát, lerövidítik a végrehajtására eredetileg előirányzott időtartamokat, leírásokat vagy követelményeket fűznek hozzá, illetve ez utóbbiakat szigorítják*”). A Bíróság hozzátette, hogy e kötelezettség teljesítésének elmulasztása eljárási hibánk minősül az érintett műszaki szabály elfogadásában, emiatt a műszaki szabály már nem alkalmazható, és így magánszemélyekkel szemben nem érvényesíthető.

---

15 Lásd az egységes piac átláthatóságára vonatkozó irányelv (7) cikkét.

16 http://ec.europa.eu/growth/tools-databases/tris/en/.

17 Az ügyet az akkori 98/34/EK irányelv (HL L 204., 1998, 37. o.) 8. cikke (1) bekezdése harmadik albekezdésének értelmezésére vonatkozó előzetes döntéshozatal iránti kérelem kapcsán terjesztették a Bíróság elé; a nevezett albekezdés előírja, hogy a tagállamok a fent említett irányelv alapján bejelentett tervezetet újra közlik, ha olyan változtatásokat hajtanak rajta végre, amelyek jelentős mértékben módosítják azok hatályát, lerövidítik a végrehajtására eredetileg előirányzott időtartamokat, leírásokat vagy követelményeket fűznek hozzá, illetve ez utóbbiakat szigorítják.

A C-98/14. sz. (*Berlington Hungary és társai*) ügyben[18] a Bíróság megállapította, hogy nem minősülhet „de facto műszaki szabálynak” (lásd az egységes piac átláthatóságára vonatkozó irányelv 1. cikkének f) pontját) az alapügyben szereplőhöz hasonló olyan adójogszabály, amelyhez nem társul egyetlen olyan műszaki szabály vagy más követelmény sem, amelynek a tiszteletben tartása biztosítására az irányulna, valamint hogy a „*de facto műszaki szabályok*” fogalma alatt nem magukat az adójogi intézkedéseket kell érteni, hanem az azokhoz kapcsolódó műszaki leírásokat vagy más követelményeket.

A Bíróság azt is megállapította, hogy a pénznyerő automaták kaszinókon kívüli üzemeltetését tiltó jogszabály az egységes piac átláthatóságára vonatkozó irányelv 1. cikkének f) pontja értelmében „*műszaki szabálynak*” minősül, melyek tervezetét az egységes piac átláthatóságára vonatkozó irányelv 5. cikke (1) bekezdésének első albekezdése értelmében közölni kell a Bizottsággal. A Bíróság úgy vélekedett, hogy „*az olyan nemzeti rendelkezések, amelyek egyes szerencsejátékok szervezését kizárólag a játékkaszinókra korlátozzák, az [egységes piac átláthatóságára vonatkozó irányelv 1. cikkének f) pontja] értelmében »műszaki szabályoknak« minősülnek, amennyiben jelentős módon befolyásolhatják az ebben az összefüggésben használt termék természetét vagy értékesítését*”.

A Bíróság azt is megállapította, hogy az egységes piac átláthatóságára vonatkozó irányelvnek az értesítési eljárás lépéseit bemutató 5. és 6. cikke „*nem keletkeztet jogokat a magánszemélyek számára, ily módon azoknak a tagállamok által való megsértése nem vonja maga után, hogy a magánszemélyek az uniós jog alapján jogosulttá válnak az e jogsértés nyomán elszenvedett káruknak az e tagállam részéről való megtérítésére*”.

Ezek az ítéletek egyértelműbbé teszik az egységes piac átláthatóságára vonatkozó irányelv 1., 5. és 6. cikkének értelmezését, különösen a korábban már bejelentett jogszabályok változásaira vonatkozó értesítés, a műszaki szabály fogalma és azon tény vonatkozásában, hogy az eljárási szabályok megszegése miatt nem támasztható kártérítési igény. Mindezek megkönnyítik a tagállamok és a Bizottság számára az egységes piac átláthatóságára vonatkozó irányelv helyes alkalmazását.

2. AZ ÉRTESÍTÉSI ELJÁRÁS ALKALMAZÁSA

1.5. Eredményesség: általános áttekintés

► **Az értesítések száma és az érintett ágazatok**

A 2014–2015-ös időszakban 1382 értesítés érkezett a Bizottsághoz (2014-ben 655, 2015-ben pedig 727)[19]. Ez az előző kétéves időszakhoz képest (1484 értesítés) enyhe csökkenést jelent.

Az egyes tagállamok között jelentős különbségek vannak a beküldött értesítések számában: egyes tagállamok évente átlagosan több mint 50 értesítést küldenek, mások pedig 10-nél kevesebbet. A nagy különbséget részben magyarázza az eltérő államberendezkedés (pl. egyes országokban a regionális/helyi hatóságoknak is van szabályozási jogköre), a tájékozatlanság vagy a szabályozási tevékenység eltérő intenzitása, de felmerül a gyanú, hogy egyes tagállamok nem tartják be teljes körűen az értesítési kötelezettségüket. Ezt az a tény is magyarázza, hogy egyes nemzeti szabályozó hatóságok a szabályozói döntéshozatali folyamat

[18] Az ügyet többek között az akkori 98/34/EK irányelv 1., 8. és 9. cikkének értelmezésére vonatkozó előzetes döntéshozatal iránti kérelem kapcsán terjesztették a Bíróság elé. Az ügy a pénznyerő automatákra vonatkozó szabályozást érinti.

[19] Ezek az adatok nem foglalják magukban az EGT-megállapodást aláíró EFTA-országokból (Norvégia, Liechtenstein és Izland), valamint Törökországból és Svájcból érkező értesítéseket. A jelentés által felölelt időszakban ezek az országok 85 értesítést küldtek (ebből 44 érkezett az EFTA/EGT-országoktól, 22 Törökországtól és 19 Svájctól). Ezen értesítésekről a 3. melléklet tartalmaz bővebb információt.

tervezése során nem veszik figyelembe az egységes piac átláthatóságára vonatkozó irányelv szerinti értesítési folyamatot, nevezetesen az előírt három hónapos szünetelési időszakot.

Tagállamok	2014	2015
Ausztria	38	43
Belgium	20	20
Bulgária	6	13
Horvátország	10	4
Ciprus	14	3
Cseh Köztársaság	26	37
Dánia	29	39
Észtország	18	17
Finnország	34	37
Franciaország	49	69
Németország	50	61
Görögország	7	8
Magyarország	24	22
Írország	6	2
Olaszország	29	20
Lettország	15	21
Litvánia	4	8
Luxemburg	2	1
Málta	5	1
Hollandia	59	44
Lengyelország	25	36
Portugália	7	22
Románia	24	17
Szlovákia	23	35
Szlovénia	8	6
Spanyolország	21	30
Svédország	38	32
Egyesült Királyság	64	79
Összesen	**655**	**727**

A tagállam mérete és az értesítések száma között összefüggés figyelhető meg, a legnagyobb tagállamok ugyanis általában véve több értesítést küldenek, mint a közepes és a kis területű tagállamok. Ezt részben magyarázza az, hogy a nagy tagállamokban több regionális és helyi hatóság van, amelyek kötelesek értesítést küldeni műszaki szabályaik tervezetéről. Ez azonban nem mindig van így; például néhány esetben egyes közepes méretű tagállamok több értesítést küldtek, mint néhány náluk nagyobb tagállam.

Az előző jelentéstételi időszakhoz hasonlóan ismét az építőipari ágazatban került sor a legtöbb értesítésre a jelentéstételi időszakban. Számos intézkedés az épületek és betonszerkezetek energiahatékonyságához, az útburkolatokhoz és szerkezeti anyagokhoz, valamint az épületek tűzbiztonságához fűződött.

Az előző jelentéstételi időszakhoz hasonlóan az építőipari ágazat után a **mezőgazdasági termékek, halászati és akvakultúra-termékek és egyéb élelmiszerek** kategóriájában nyújtották be a legtöbb értesítést. Ebben kategóriában számos intézkedés fűződött az élelmiszer-higiéniához, az élelmiszerek és italok összetételéhez és címkézéséhez, az élelmiszerek csomagolásához, az alkoholos italok minimálárához, az alkoholos és a nem alkoholos italok összetételéhez és értékesítéséhez, a minőséghez és az eredetjelöléshez.

Számos értesítést küldtek be a **telekommunikációs ágazatban** is (rádióberendezések és a távközlő végberendezések, rádióinterfészek, a járművekbe beépített fedélzeti elektronikus mechanizmusok (fekete dobozok) által gyűjtött adatok összegyűjtésére, kezelésére és felhasználására szolgáló hardver és szoftver).

A **szerencsejátékokkal** kapcsolatos termékeket és szolgáltatásokat illetően is érkeztek értesítések.

Végezetül meg kell említeni a **környezetvédelmi ágazattal** kapcsolatban küldött értesítéseket (főleg a csomagolást és a csomagolási hulladékot, az újrafeldolgozható termékeket és a biológiai úton lebomló hulladékok feldolgozását illetően) (lásd a 2.3. mellékletet).

► **A Bizottság által a reagálásaiban érintett kérdések**

A **nem harmonizált területeken**, amelyek másodlagos jogszabály hiányában az EUMSZ 34–36. cikkének (az áruk szabad mozgása), valamint 49. és 56. cikkének (a letelepedés joga és a szolgáltatásnyújtás szabadsága) hatálya alá tartoznak, a Bizottság – miután a Bíróság ítélkezési gyakorlatával összhangban megvizsgálta az intézkedés szükségességét és arányosságát – reagálásaival fel kívánta hívni a tagállamok figyelmét a kereskedelmet potenciálisan akadályozó tényezőkre. A Bizottság ezáltal kívánta biztosítani az ezen elveknek való megfelelést, emellett továbbra is arra kérte a tagállamokat, hogy minden egyes, a harmonizált területen kívül eső műszakiszabály-tervezetbe illesszenek be egy kölcsönös elismerési záradékot.

Azon tagállami intézkedések esetében, amelyek részlegesen **harmonizált területekhez** tartoznak, a Bizottság azt kívánta elérni a reagálásaival, hogy a tagállami intézkedések összhangban legyenek a másodlagos uniós joggal.

- 2014–2015-ben az **építőipari ágazatban** a tagállamok 303 műszakiszabály-tervezetet nyújtottak be (2014-ben 151-et, 2015-ben pedig 152-t). Ezek a tervezetek az építőipari termékek valamennyi típusát érintették (többek között hídszerkezeteket és beton közúti műtárgyakat, nyeregtetős épületek fedélhéjazatait, tűzoltási és mentési berendezéseket, hőszigetelést, szintetikus feltöltőanyagokat, betonszerkezeteket, a betonszerkezeteken és azokban található elektromos berendezéseket, valamint az ivóvízzel érintkező fémes anyagokat).

  A Bizottság megvizsgálta az építési termékekre vonatkozó további műszaki követelményeket vagy műszaki vizsgálatokat meghatározó műszakielőírás-tervezeteket, amelyek akadályozzák a CE-jelöléssel ellátott termékek szabad mozgását. A Bizottság a bejelentett tervezeteket elsősorban az építési termékek forgalmazására vonatkozó harmonizált feltételek megállapításáról és a 89/106/EGK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló 305/2011/EU rendelet alapján vizsgálta meg[20].

  A Bizottság továbbá olyan jogszabálytervezetet is megvizsgált, amely megtiltaná a fosszilis eredetű olajjal és földgázzal működő kazánok új épületekbe való beépítését,

[20] Az Európai Parlament és a Tanács 305/2011/EU rendelete (2011. március 9.) az építési termékek forgalmazására vonatkozó harmonizált feltételek megállapításáról és a 89/106/EGK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 88., 2011.4.4., 5. o.).

kivéve, ha az olaj-, illetve gázkazánok csak megújuló energiaforrást használnak. A Bizottság a bejelentett tervezetet a gázüzemű berendezésekről szóló 2009/142/EK irányelv[21], valamint a folyékony vagy gáznemű tüzelőanyaggal működő új melegvíz-kazánok hatásfok-követelményeiről szóló 92/42/EGK irányelv[22] alapján vizsgálta meg.

A Bizottság az épületek energiahatékonyságára vonatkozó műszaki előírásokat az energiahatékonyságról szóló 2012/27/EU irányelv[23], az épületek energiahatékonyságáról szóló 2010/31/EU irányelv[24] és az energiával kapcsolatos termékek környezetbarát tervezésére vonatkozó követelmények megállapítási kereteinek létrehozásáról szóló 2009/125/EK irányelv[25] alapján értékelte.

A Bizottság megvizsgált továbbá az autópályán használatos kommunikációs berendezésekre vonatkozó előírásokkal kapcsolatos jogszabálytervezetet is. A bejelentett tervezetet az 1999/5/EK irányelv[26], a 2006/95/EK irányelv[27] és a 2004/108/EK irányelv[28] alapján vizsgálta.

- A **mezőgazdasági és halászati termékek és az élelmiszerek ágazatában** a 2014–2015-ös időszakban a tagállamok 266 műszakiszabály-tervezetet jelentettek be (2014-ben 133-at, és 2015-ben is 133-at). Ezek a tervezetek többek között az élelmiszerekkel érintkezésbe kerülő anyagokra, energiaitalokra, az élelmiszeripari termékekben lévő transzzsírokra, a borokra és a szeszes italokra, a minőségi védjegyekre, az állatok jóllétére és a szőrmetermékek forgalmazására vonatkoztak.

  Egyes tagállamok olyan szabálytervezetekről küldtek értesítést, amelyek a termék minőségét a származásával összekapcsoló jelöléseket vezetnének be. Ezeket az értesítéseket a Szerződéseknek az áruk szabad mozgására vonatkozó rendelkezései, valamint a mezőgazdasági termékek és az élelmiszerek minőségrendszereiről szóló 1151/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet[29] alapján vizsgálták meg.

  A vonatkozó időszakban a Bizottság számos élelmiszer-higiéniával összefüggő értesítést megvizsgált, valamint részletes véleményt és észrevételeket adott ki az élelmiszer-higiéniáról szóló 852/2004/EK rendeletnek[30], az állati eredetű

---

21 Az Európai Parlament és a Tanács 2009/142/EK irányelve (2009. november 30.) a gázüzemű berendezésekről (HL L 330., 2009.12.16., 10. o.).

22 A Tanács 92/42/EGK irányelve (1992. május 21.) a folyékony vagy gáznemű tüzelőanyaggal működő új melegvíz-kazánok hatásfok-követelményeiről (HL L 167., 1992.6.22., 17. o.).

23 Az Európai Parlament és a Tanács 2012/27/EU irányelve (2012. október 25.) az energiahatékonyságról, a 2009/125/EK és a 2010/30/EU irányelv módosításáról, valamint a 2004/8/EK és a 2006/32/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 315., 2012.11.14., 1. o.).

24 Az Európai Parlament és a Tanács 2010/31/EU irányelve (2010. május 19.) az épületek energiahatékonyságáról (HL L 153., 2010.6.18., 13. o.).

25 Az Európai Parlament és a Tanács 2009/125/EK irányelve (2009. október 21.) az energiával kapcsolatos termékek környezetbarát tervezésére vonatkozó követelmények megállapítási kereteinek létrehozásáról (HL L 285., 2009.10.31., 10. o.).

26 Az Európai Parlament és a Tanács 1999/5/EK irányelve (1999. március 9.) a rádióberendezésekről és a távközlő végberendezésekről, valamint a megfelelőségük kölcsönös elismeréséről (HL L 91., 1999.4.7., 10. o.).

27 Az Európai Parlament és a Tanács 2006/95/EK irányelve (2006. december 12.) a meghatározott feszültséghatáron belüli használatra tervezett elektromos berendezésekre vonatkozó tagállami jogszabályok összehangolásáról (HL L 374., 2006.12.27., 10. o.).

28 Az Európai Parlament és a Tanács 2004/108/EK irányelve (2004. december 15.) az elektromágneses összeférhetőségre vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről (HL L 390., 2004.12.31., 24. o.).

29 Az Európai Parlament és a Tanács 1151/2012/EU rendelete (2012. november 21.) a mezőgazdasági termékek és az élelmiszerek minőségrendszereiről (HL L 343., 2012.12.14., 1. o.).

30 Az Európai Parlament és a Tanács 852/2004/EK rendelete (2004. április 29.) az élelmiszer-higiéniáról (HL L 139., 2004.4.30., 1. o.).

élelmiszerek különleges higiéniai szabályainak megállapításáról szóló 853/2004/EK rendeletnek[31] és az emberi fogyasztásra szánt, állati eredetű termékek hatósági ellenőrzésének megszervezésére vonatkozó különös szabályok megállapításáról szóló 854/2004/EK rendeletnek[32] való megfelelésükről.

Érkeztek be értesítések az élelmiszerek címkézésével kapcsolatban is, a Bizottság pedig megvizsgálta a fogyasztók élelmiszerekkel kapcsolatos tájékoztatásáról szóló 1169/2011/EU rendelettel[33], és különösen a tápértékjelölésekre vonatkozó rendelkezésekkel, vagy a fogyasztók tájékoztatására vonatkozó egyéb ágazatspecifikus rendelkezésekkel való összeegyeztethetőségüket[34].

- Az **információs társadalommal összefüggő szolgáltatások ágazatában** 69 értesítést nyújtottak be (2014-ben 25-öt, 2015-ben 44-et). Számos értesítést küldtek be a szerencsejátékokkal kapcsolatban, de érkeztek értesítések többek között a szerzői jogok digitális környezetben való végrehajtására, a lekérhető audiovizuális médiaszolgáltatásokra, az elektronikus kereskedelemre, az elektronikus aláírásra és az egyéb bizalmi szolgáltatásokra vonatkozóan is.

- A **metrológiai ágazatban** 67 értesítést nyújtottak be (2014-ben 37-et, 2015-ben 30-at). E tervezetek a mérőeszközök különféle típusaira, például gáz-, villamosenergia- és hőmennyiségmérőkre, taxiórákra és prizmás refraktométerekre vonatkoztak, és az ezen műszerek által teljesítendő egyedi követelményekről rendelkeztek. A Bizottság a gáz-, villamosenergia- és hőmennyiségmérőkre, valamint taxiórákra vonatkozó értesítéseket elsősorban a mérőműszerekről szóló 2004/22/EK irányelv[35] alapján vizsgálta meg. Újdonságot jelentettek a szintén a 2004/22/EK irányelv hatálya alá tartozó, olyan új intelligens fogyasztásmérő rendszerekre vonatkozó projektek, amelyek a műszaki tervezési, az informatikai és kommunikációs, valamint az adatvédelmi és a biztonsági szempontok összehangolásának igénye miatt meglehetősen összetettek.

- A **vegyipari ágazatban** 69 értesítést küldtek be (2014-ben 33-at, 2015-ben 36-ot). Az értesítések legnagyobb része biocid termékekre, műtrágyákra, növényvédő szerekre és a REACH hatálya alá tartozó termékekre vonatkozott, és elsősorban a vegyi anyagok regisztrálásáról, értékeléséről, engedélyezéséről és korlátozásáról (REACH) szóló 1907/2006/EK rendelet[36], a biocid termékekről szóló rendelet[37] és a

---

31 Az Európai Parlament és a Tanács 853/2004/EK rendelete (2004. április 29.) az állati eredetű élelmiszerek különleges higiéniai szabályainak megállapításáról (HL L 139., 2004.4.30., 55. o.).

32 Az Európai Parlament és a Tanács 854/2004/EK rendelete (2004. április 29.) az emberi fogyasztásra szánt állati eredetű termékek hatósági ellenőrzésének megszervezésére vonatkozó különös szabályok megállapításáról (HL L 139., 2004.4.30., 206. o.).

33 Az Európai Parlament és a Tanács 1169/2011/EU rendelete (2011. október 25.) a fogyasztók élelmiszerekkel kapcsolatos tájékoztatásáról, az 1924/2006/EK és az 1925/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról és a 87/250/EGK bizottsági irányelv, a 90/496/EGK tanácsi irányelv, az 1999/10/EK bizottsági irányelv, a 2000/13/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv, a 2002/67/EK és a 2008/5/EK bizottsági irányelv és a 608/2004/EK bizottsági rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 304., 2011.11.22., 18. o.).

34 Az Európai Parlament és a Tanács 1379/2013/EU rendelete (2013. december 11.) a halászati és akvakultúra-termékek piacának közös szervezéséről, az 1184/2006/EK és az 1224/2009/EK tanácsi rendelet módosításáról, valamint a 104/2000/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 354., 2013.12.28., 1. o.).

35 Az Európai Parlament és a Tanács 2004/22/EK irányelve (2004. március 31.) a mérőműszerekről (HL L 135., 2004.4.30., 1. o.).

36 Az Európai Parlament és a Tanács 1907/2006/EK rendelete (2006. december 18.) a vegyi anyagok regisztrálásáról, értékeléséről, engedélyezéséről és korlátozásáról (REACH), az Európai Vegyianyag-ügynökség létrehozásáról, az 1999/45/EK irányelv módosításáról, valamint a 793/93/EGK tanácsi rendelet, az 1488/94/EK bizottsági rendelet, a 76/769/EGK tanácsi irányelv, a 91/155/EGK, a

növényvédő szerek forgalomba hozataláról szóló 1107/2009/EK rendelet[38] alapján vizsgálták meg őket.

- A **környezetvédelmi ágazatban** a Bizottság 86 értesítést vizsgált meg (2014-ben 42-t, 2015-ben 44-et). Néhány bejelentett tervezet a csomagolási hulladékra vonatkozott, és összeegyeztethetőségi problémák merültek fel mind a harmonizált uniós jogszabályokkal, különösen a csomagolásról és a csomagolási hulladékról szóló 94/62/EK irányelvvel[39] (például a könnyű műanyag hordtasakok betiltására vonatkozó követelmények tekintetében), mind az EUMSZ 34–36. cikkével a nem harmonizált területek tekintetében (például a kölcsönös elismerési záradék vagy az eldobható műanyag tasakok, illetve eldobható műanyag csészék, poharak és tányérok vonatkozásában).

Az értesítési eljárás ezenkívül lehetővé tette a Bizottság számára, hogy olyan ágazatokban avatkozzon be, amelyekben uniós szintű harmonizáció volt tervbe véve vagy volt már folyamatban, megakadályozva ezzel, hogy a tagállamok eltérő nemzeti intézkedéseket vezessenek be. Az egységes piac átláthatóságára vonatkozó irányelv 6. cikkének (3) és (4) bekezdése értelmében a Bizottság a következő területeken kérte fel a bejelentő tagállamot a bejelentett jogszabálytervezet elfogadásának az értesítéstől számított tizenkét hónapig való elhalasztására: elektronikus aláírások, elektronikus archiválás, elektronikusan rögzített kézbesítés, elektronikus dátumbélyegzés és tanúsítási szolgáltatások (a 2013/584/B és a 2013/585/B értesítés), továbbá tej és tejtermékek, fagylaltok, valamint étkezési zsírok és olajak (a 2015/169/CZ értesítés).

Az egységes piac átláthatóságára vonatkozó irányelv tehát elősegíti az egységes piac fragmentálódásának elkerülését azokon a területeken, ahol a harmonizáció tervbe van véve vagy már el is kezdődött, és a gazdasági szereplők számára biztonságosabb és stabilabb jogi keretet biztosít.

►Az egységes piac átláthatóságára vonatkozó irányelv hatásának pozitív példái

- 2014-ben a Bizottság részletes véleményt bocsátott ki egy Olaszország által küldött értesítésről, amely olyan regionális logó bevezetésére vonatkozott, amely termékek egy nagy csoportjának tekintetében az eredetet összekapcsolja a minőséggel. A Bizottság úgy vélte, hogy ez az intézkedés ellentétes lenne az EUMSZ 34. cikkével, mivel arra ösztönözné a fogyasztókat, hogy hazai termékeket vásároljanak, háttérbe szorítva az importált termékeket. A Bizottsággal való egyeztetést követően az olasz hatóságok kiküszöbölték ezt az akadályt azáltal, hogy a bejelentett tervezetből törölték a tervezet által szabályozott termékek eredetére való hivatkozást.
- 2014-ben Magyarország küldött értesítést egy olyan intézkedéstervezetről, amely ellenőrzések bevezetését irányozta elő annak biztosítása érdekében, hogy a földrajzi jelzés nélküli, Magyarországon forgalmazott borászati termékekre megfizették-e a hozzáadottérték-adót (áfát). Ezen ellenőrzésekért díjat kellett volna fizetni. A Bizottság részletes véleményt adott ki, amelyben kifejtette, hogy a héa-ellenőrzési díj fizetése ellentétes a mezőgazdasági termékpiacok közös szervezésének létrehozásáról

---

93/67/EGK, a 93/105/EK és a 2000/21/EK bizottsági irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 396., 2006.12.30., 1. o.).

37 Az Európai Parlament és a Tanács 528/2012/EU rendelete (2012. május 22.) a biocid termékek forgalmazásáról és felhasználásáról (HL L 167., 2012.6.27., 1. o.).

38 Az Európai Parlament és a Tanács 1107/2009/EK rendelete (2009. október 21.) a növényvédő szerek forgalomba hozataláról, valamint a 79/117/EGK és a 91/414/EGK tanácsi irányelvek hatályon kívül helyezéséről (HL L 309., 2009.11.24., 1. o.).

39 Az Európai Parlament és a Tanács 94/62/EK irányelve (1994. december 20.) a csomagolásról és a csomagolási hulladékról (HL L 365., 1994.12.31., 10. o.).

szóló 1308/2013/EU rendelettel[40]. Miután a magyar hatóságok elfogadták az intézkedést, a Bizottság vizsgálatot kezdeményezett, amelyet végül lezárt, mivel a vitatott intézkedés 2017. július 31-ével hatályát vesztette (a magyar hatóságok ugyanis nem hosszabbították meg a hatályát). Az értesítési eljárás tehát hasznosnak bizonyult egy olyan kereskedelmi akadály felderítésében, amelyet végül a vizsgálatnak köszönhetően visszavontak.

- 2015-ben a francia hatóságok értesítést küldtek a Bizottságnak egy olyan intézkedéstervezetről, amely a földrajzi jelzések által védett ipari és kézműves termékekhez szöveges logót határozott meg. A Bizottság részletes véleményt fogalmazott meg, amelyben kifejtette, hogy ez a szöveges logó – amely az „IG" rövidítés (indication géographique, azaz földrajzi jelzés) kék és piros vonallal körülvéve, a „FRANCE" szóval együttesen – az EUMSZ 34. cikke szerint azonos hatású intézkedésnek minősülhet. A Bizottság azt is megállapította, hogy a termékek francia eredetét hangsúlyozó szöveges logó túlmegy a termék helyi vagy regionális eredetének igazolásán, és arra ösztönözheti a fogyasztókat, hogy az e logóval ellátott termékeket vásárolják, hátrányos helyzetben hozva ezzel más tagállamok termékeit. A francia hatóságok fontolóra vették ezeket az észrevételeket, és a logó tervezetét úgy módosították, hogy az a Bizottság által elfogadható legyen.

- 2015-ben Franciaország értesítést küldött egy olyan műszakiszabály-tervezetről, amely meghatározta az üzemeltetőket és a munkavállalókat a szintetikus növényvédő szerektől védő egyéni védőeszközök elvárt teljesítményét, és ehhez megfelelő teszteket is javasolt. A Bizottság részletes véleményt adott ki, amelyben aggályosnak nevezte a bejelentett tervezetben szereplő kölcsönös elismerési záradékot. A bejelentett tervezet szerint bármilyen egyéb eszközzel bizonyítani lehet, hogy a védőöltözet megfelel az egyéni védőeszközökre vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről szóló 89/686/EGK tanácsi irányelv[41] (a PPE-irányelv) alapvető egészségvédelmi és biztonsági követelményeknek, feltéve hogy ez az eszköz ugyanazt a védelmet garantálja az üzemeltetőknek és a munkavállalóknak, mint a francia tervezetben előírt tesztelési feltételek és tájékoztatási követelmények. A Bizottság úgy vélte, hogy ez a rendelkezés gyakorlatilag kötelezővé tette a bejelentett tervezetben foglalt tesztelési feltételek és tájékoztatási követelmények alkalmazását, megszegve ezzel a PPE-irányelv 4. cikkének (1) bekezdését: „*A tagállamok nem tilthatják, korlátozhatják vagy akadályozhatják az olyan egyéni védőeszközök (PPE) vagy az egyéni védőeszközök olyan alkotórészeinek forgalomba hozatalát, amelyek ezen irányelv rendelkezéseinek megfelelnek, és amelyeket CE-jelöléssel láttak el, amely mutatja, hogy ezen irányelv minden rendelkezésének megfelelnek, beleértve a II. fejezet szerinti tanúsítási eljárást is.*" A francia hatóságok a Bizottság észrevételeinek megfelelően módosították a szöveget.

- 2014-ben az Egyesült Királyság értesítést küldött egy olyan tervezetről, amely előírta, hogy az autópályákon használatos kommunikációs rendszereknek meg kell felelniük a kisfeszültségi irányelvnek (LVD)[42], a rádióberendezésekről és a távközlő

[40] Az Európai Parlament és a Tanács 1308/2013/EU rendelete (2013. december 17.) a mezőgazdasági termékpiacok közös szervezésének létrehozásáról, és a 922/72/EGK, a 234/79/EGK, az 1037/2001/EK és az 1234/2007/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 347., 2013.12.20., 671. o.).

[41] A Tanács 89/686/EGK irányelve (1989. december 21.) az egyéni védőeszközökre vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről (HL L 399., 1989.12.30., 18. o.).

[42] Az Európai Parlament és a Tanács 2014/35/EU irányelve (2014. február 26.) a meghatározott feszültséghatáron belüli használatra tervezett elektromos berendezések forgalmazására vonatkozó tagállami jogszabályok harmonizációjáról (HL L 96., 2014.3.29., 357. o.).

végberendezésekről szóló irányelvnek (R&TTE)[43], az elektromágneses összeférhetőségre vonatkozó irányelvnek (EMC)[44] és ezenfelül több harmonizált önkéntes szabványnak is. A Bizottság részletes véleményt bocsátott ki, amelyben emlékeztetett arra, hogy amennyiben egyes termékek olyan konkrét uniós harmonizációs jogszabályok (mint pl. az LVD, az EMC és az R&TTE) hatálya alá tartoznak, amelyek előírják a CE-jelölést, akkor ezen jogszabályoknak kell megfelelniük, és nem vonatkozhatnak rájuk a bejelentett tervezet azon rendelkezései, amelyek ugyanezeket a kockázatokat szabályozzák. Az Egyesült Királyság ennek megfelelően módosította a tervezetet, azaz törölt belőle minden olyan rendelkezést, amely a CE-jelölést előíró irányelvek hatálya alá tartozó önkéntes szabványoknak való megfelelést írt elő.

►A leggyakoribb akadályok

Az egységes piac átláthatóságára vonatkozó irányelv egyik célja azon területek beazonosítása, ahol visszatérően jelentkeznek az áruk szabad mozgását és az információs társadalommal összefüggő szabad szolgáltatásnyújtást akadályozó tényezők, továbbá a harmonizációs igények felderítése, az egységes piac zökkenőmentesebb működése érdekében[45].

A Bizottság a jelentés által felölelt időszak során több visszatérő akadályt is észlelt a bejelentett jogszabálytervezetekben, amelyek közül a legrelevánsabbakat az alábbiakban ismertetjük.

Kölcsönös elismerési záradékok

A Bizottság reagálásaiban rendszeresen érintett olyan bejelentett műszakiszabály-tervezeteket, amelyekből hiányzott a kölcsönös elismerési záradék, vagy szövegezése nem felelt meg „A termékek egyéb tagállamok piacaira jutásának megkönnyítése: a kölcsönös elismerés gyakorlati alkalmazása” c. bizottsági közleményben foglalt szabványnak (2003/C 265/02). Egyes tagállamok a kölcsönös elismerési záradék hiányát azzal indokolták, hogy az alapjogszabályba belefoglaltak egy általános kölcsönös elismerési záradékot. Ezekben az esetekben a Bizottság azt ajánlotta a bejelentő tagállamnak, hogy a bejelentett tervezetbe foglaljon bele egy közvetlen hivatkozást az alapjogszabályban szereplő kölcsönös elismerési záradékra annak érdekében, hogy a vállalkozások számára biztosítsa a szükséges jogbiztonságot.

Nem megfelelő jogszabály-szövegezési technika – Az uniós rendeletek rendelkezéseinek ismétlése

Azokban a részletes véleményekben, amelyeket a Bizottság az élelmiszer-higiénia terén alkalmazandó uniós jogszabályok alapján bocsátott ki, az egyik leggyakrabban tárgyalt kérdés a tagállamok azon gyakorlata volt, hogy a bejelentett műszakiszabály-tervezetben – sokszor csak részben, hiányosan – az alkalmazandó uniós rendeletben foglaltakat ismétlik meg. Az Európai Unió működéséről szóló szerződés szerint a rendelet általános hatállyal bír, teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban (az EUMSZ 288. cikke). A tagállamok tehát nem határozhatnak meg szabályokat a közvetlenül alkalmazandó

[43] Az Európai Parlament és a Tanács 1999/5/EK irányelve (1999. március 9.) a rádióberendezésekről és a távközlő végberendezésekről, valamint a megfelelőségük kölcsönös elismeréséről. (HL L 091., 1999.4.7., 10. o.).

[44] Az Európai Parlament és a Tanács 2004/108/EK irányelve (2004. december 15.) az elektromágneses összeférhetőségre vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről és a 89/336/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 390., 2004.12.31., 24. o.).

[45] Lásd az egységes piac átláthatóságára vonatkozó irányelv (15) preambulumbekezdését.

uniós jogszabályok hatálya alá tartozó területen, még az uniós jogszabállyal teljesen megegyező szabályt sem, mivel ez zavarná az uniós jog helyes alkalmazását, és bizonytalanságot okozna a vonatkozó uniós jogszabály teljes körű alkalmazását illetően.

Az élelmiszer-higiéniai rendeletekben foglalt kivételek nem megfelelő alkalmazása

A Bizottság több lehetséges szabálytalanságot is felfedezett abban, ahogy a bejelentő tagállamok a három említett rendeletben foglalt kivételeket és a rugalmassági záradékokat alkalmazzák (pl. az állati eredetű élelmiszerek különleges higiéniai szabályainak megállapításáról szóló 853/2004/EK rendelet 1. cikkének (3) és (5) bekezdése, valamint 10. cikkének (3) bekezdése). A tagállamok vagy nem megfelelően alkalmazták a kivételeket, vagy túlmentek a kivételek által megengedetteken.

Az információs társadalommal összefüggő szolgáltatásokhoz kapcsolódó indokolatlan akadályok

Az információs társadalommal összefüggő szolgáltatások terén a Bizottság visszatérő problémákat talált a szerencsejátékokkal kapcsolatos bejelentett tervezetekben. E tervezetekkel kapcsolatban 14 részletes vélemény született (2014-ben 6, 2015-ben pedig 8), amelyek elsősorban a szolgáltatásnyújtásnak az EUMSZ 49. cikkében és a letelepedésnek az EUMSZ 56. cikkében biztosított szabadsága indokolatlan vagy aránytalan korlátozásával foglalkoztak. Például a Bizottság észrevételeket tett a monopóliumok és engedélyek szerencsejáték-szervezők részére történő megadásának feltételeivel, a szolgáltató vagy annak ikt-szolgáltatója egy adott tagállamban való letelepedésére vonatkozó követelményekkel vagy a weboldalak letiltásával kapcsolatban.

A szerencsejátékokkal kapcsolatos részletes véleményekben a további visszatérő kérdések szerepeltek: az adatvédelemről szóló 95/46/EK irányelvnek való megfelelés, az áruk szabad mozgását (az EUMSZ 34–36. cikke) érintő korlátozások és a termékekkel kapcsolatos másodlagos joganyag – például a termékek forgalmazása tekintetében az akkreditálás és piacfelügyelet előírásainak megállapításáról szóló 765/2008/EK irányelv, a gépekről szóló 2006/42/EK irányelv, a rádióberendezésekről és a távközlő végberendezésekről szóló 1999/5/EK irányelv, az elektromágneses összeférhetőségről szóló 2014/30/EU irányelv és a 2014/35/EU kisfeszültségi irányelv – megsértése. Például a Bizottság aggályainak adott hangot a CE-jelölés előírásával, a megfelelőségértékelési testületek által végzett értékeléssel és a külföldi megfelelőségértékelési testületek el nem ismerésével kapcsolatban.

Szabványok – kötelezővé tételük, további vizsgálati módszerek előírása

Szintén visszatérő problémát jelent az a gyakorlat, hogy az önkéntes európai harmonizált szabványokat a tagállami jogalkotók kötelezővé teszik azáltal, hogy belefoglalják őket a nemzeti jogba.

Az új megközelítést alkalmazó irányelvek szerint csak a harmonizációs irányelvekben felsorolt „*alapvető követelmények*” kötelezőek. Az európai harmonizált standardok jelentik az egyik olyan eszközt, amellyel garantálható a kötelező alapvető követelményeknek való megfelelőség vélelmezése, és ezért önkéntesnek kell maradniuk.

A tagállamok ezen gyakorlata akadályozná az egységes piacon folytatott kereskedelmet, mivel az új megközelítést alkalmazó irányelvek alapvető követelményeit teljesítő, de az európai harmonizált szabványoknak nem megfelelő termékek nem lehetnének szabadon forgalmazhatók a kérdéses tagállamban.

Sőt, egyes tagállamok a harmonizált szabványokban foglaltakhoz képest további (nem szabványosított) vizsgálati módszereket szándékoztak kidolgozni és megkövetelni, miközben

az Európai Bíróság ítélkezési gyakorlata, valamint az elsődleges és a másodlagos uniós jog alapján a tagállamok nem írhatnak elő további nemzeti vizsgálati módszereket. A harmonizált szabványok által nem harmonizált jellemzők ellenőrzéséhez/vizsgálatához kapcsolódóan nem lehet tehát nemzeti eljárásokat meghatározni, még önkéntes eljárásokat sem.

A Bizottság a fentebb említett visszatérő gyakorlatok mindegyikét megvitatta a tagállamokkal a műszaki szabályokkal foglalkozó állandó bizottságban, amely évente kétszer ülésezik. Emellett ezeket a visszatérő gyakorlatokat a tagállamokkal tartott kétoldalú megfelelőségi találkozókon is meg fogják vitatni.

► **Válaszok**

Az egységes piac átláthatóságára vonatkozó irányelv lehetővé teszi a bejelentett tervezetek értékelése kapcsán a tagállamok és a Bizottság, valamint a tagállamok között hivatalos és strukturált információcserét. Ennek az információcserének az intenzitását mutatja a Bizottság és a tagállamok által az értesítésekre adott reagálások nagy száma, valamint a bejelentő tagállamok ezekre adott válasza és az ezt követő üzenetváltás. Ennek az információcserének köszönhetően a tagállamok arról is megbizonyosodhatnak, hogy a bejelentett tervezetek mennyire egyeztethetők össze az uniós joggal. Ha szükséges, a Bizottság szolgálatai szakértői szintű egyeztetést tartanak a tagállamok képviselőivel a lezáratlan kérdések tisztázására. A Bizottság továbbá kérheti a tagállamokat további információk benyújtására a bejelentett műszaki szabályok hatályának tisztázása érdekében.

Ennek az egyeztetésnek az intenzitását a lenti táblázat érzékelteti, amely a jelentéstételi időszak mindegyik éve vonatkozásában tagállamonként feltünteti az értesítések számát, és a Bizottság által az értesítésekre vonatkozóan kiadott észrevételeket és részletes véleményt[46].

[46] Ez a táblázat a jelentés többi részétől eltérő módszert használ a Bizottság által kiadott részletes vélemények és észrevételek számának kiszámítására. Míg a jelentés többi része a jelentéstételi időszak (2014 és 2015) során kiadott részletes véleményekre és észrevételekre hivatkozik, a táblázat a 2014-ben és 2015-ben küldött értesítésekre vonatkozó részletes vélemények és észrevételek számát adja meg. Ezért a táblázat tartalmazza a 2015 végén benyújtott értesítésekre válaszul 2016 elején kiadott részletes véleményeket és észrevételeket is. Ugyanezen logika mentén, a táblázat nem tartalmazza a 2013 végén benyújtott értesítésekre válaszul 2014 elején kiadott részletes véleményeket és észrevételeket.

Tagállamok	2014			2015		
	Értesítések	Észrevételek	Részletes vélemények	Értesítések	Észrevételek	Részletes vélemények
Ausztria	38	10	2	43	14	1
Belgium	20	3	2	20	1	2
Bulgária	6	0	1	13	1	4
Horvátország	10	2	1	4	2	0
Horvátország	14	5	2	3	1	0
Cseh Köztársaság	26	4	0	37	11	6
Dánia	29	6	3	39	5	4
Észtország	18	9	0	17	3	2
Finnország	34	2	1	37	13	2
Franciaország	49	15	5	69	8	15
Németország	50	6	5	61	7	4
Görögország	7	3	0	8	3	3
Magyarország	24	10	5	22	5	3
Írország	6	2	1	2	0	1
Olaszország	29	7	4	20	2	4
Lettország	15	2	2	21	3	2
Litvánia	4	3	7	8	1	9
Luxemburg	2	0	0	1	0	0
Málta	5	3	1	1	1	0
Hollandia	59	11	0	44	5	2
Lengyelország	25	3	3	36	8	2
Portugália	7	4	2	22	4	3
Románia	24	11	3	17	9	2
Szlovákia	23	7	2	35	9	2
Szlovénia	8	1	2	6	1	1
Spanyolország	21	9	3	30	8	4
Svédország	38	6	1	32	6	0
Egyesült Királyság	64	9	4	79	10	4
Összesen	**655**	**153**	**62**	**727**	**141**	**82**

A vizsgált időszakban a Bizottság 141 részletes véleményt bocsátott ki (2014-ben 60-at, 2015-ben 81-et), ami a tagállamok által a jelentéstételi időszak során bejelentett összes tervezet 10,2 %-a. E számadat szerint a Bizottság által kiadott részletes vélemények száma 10 %-kal csökkent az előző két évhez képest. A tagállamok 131 részletes véleményt adtak ki (2014-ben 64-et és 2015-ben 67-et), ami az előző két évhez képest (157 részletes vélemény) enyhe csökkenést mutat. A jelentéstételi időszak során kibocsátott 589 észrevételből (az előző kétéves időszakban 634 észrevételt bocsátottak ki) 352-t a Bizottság bocsátott ki (2014-ben 161-et, 2015-ben 191-et), 237-et pedig a tagállamok (2014-ben 112-t, a 2015-ös értesítésekhez kapcsolódóan pedig 125-öt) (lásd a 2.4. és a 2.6. mellékletet).

Az alábbi táblázat az egyes tagállamok által a jelentéstételi időszakban adott reagálások (észrevételek és részletes vélemények) számát mutatja. A táblázatban szereplő számadatok képet adnak a tagállamoknak az értesítés nyomán kialakult párbeszédben való részvételéről és azon tagállamok konkrét érdekeltségéről, amelyek reagálásai bizonyos ágazatokban koncentrálódnak. A legaktívabb tagállamok között van Ausztria, Franciaország, Németország, Olaszország, Lengyelország, Spanyolország és az Egyesült Királyság. A reagálások tagállamonkénti és ágazatonkénti elemzéséből kitűnik, hogy Ausztria, Franciaország, Olaszország, Szlovákia és Spanyolország elsősorban a mezőgazdasági, a halászati és az élelmiszeripari ágazat iránt érdeklődik; Németország a távközlési ágazat iránt; Lengyelország a gépgyártási ágazat iránt; Málta pedig a háztartási és szabadidős felszerelések ágazata iránt (elsősorban a pénznyerő automatákhoz kapcsolódóan).

	Építőipar	Mezőgazdaság, halászat és élelmiszerek	Közlekedés	Energiatermelés, ásvány- és fakitermelés	Távközlési szolg	Gépgyártás	A 98/48/EK irányelv szerinti szolgáltatások	Környezet	Háztartási és szabadidős felszerelések	Gyógyszerek és kozmetikumok	Vegyszerek	Áruk és egyéb termékek	Egészség, gyógyászati berendezés
Ausztria	2	10	1	1	0	5	1	3	3	2	2	1	0
Belgium	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bulgária	2	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	5	0
Horvátország	0	4	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
Cseh Köztársaság	0	8	0	0	0	2	0	0	0	0	0	5	0
Dánia	0	4	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0
Észtország	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
Finnország	0	2	0	3	0	0	0	1	0	0	0	0	0
Franciaország	3	9	0	3	0	4	1	1	0	1	1	2	0
Németország	4	4	1	0	35	2	0	0	0	8	0	2	0
Görögország	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5	0
Magyarország	0	8	0	0	0	1	0	0	0	0	1	2	0
Írország	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0
Olaszország	0	11	2	0	2	1	0	1	0	0	2	6	0
Litvánia	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0
Málta	0	0	0	0	0	0	1	0	10	0	0	0	0
Hollandia	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0
Lengyelország	6	5	1	0	0	10	0	2	0	0	3	8	0
Portugália	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	5	0
Románia	1	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	5	0
Szlovákia	0	13	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7	0
Szlovénia	0	8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Spanyolország	3	25	0	1	0	0	0	1	0	0	0	7	0
Svédország	1	3	1	1	0	0	1	1	0	0	0	0	0
Egyesült Királyság	2	4	0	1	0	1	0	4	0	1	2	6	0

Az összes értesítéshez és a párbeszédek keretében történt üzenetváltásokhoz való hozzáférésnek köszönhetően a tagállamok az egységes piac átláthatóságára vonatkozó irányelvet viszonyítási pontként használhatják. Ötleteket meríthetnek a többi tagállam megoldásaiból a műszaki szabályokkal kapcsolatos közös problémák megoldásához, és észlelni tudják, ha egy műszakiszabály-tervezet esetlegesen szembemegy az uniós szabályozással.

A Bizottság 3 esetben felkérte az érintett tagállamokat, hogy a bejelentett szabályok kézhezvételétől számított egy évvel halasszák el azok elfogadását, mivel uniós harmonizációs munka folyt az adott területen (lásd a 2.5. mellékletet).

1.6. A sürgősségi eljárás alkalmazása

Az összesen 1382 értesítés közül a tagállamok 76 (2014-ben 40, 2015-ben 36) esetben kérték a sürgősségi eljárás alkalmazását a bejelentett tervezetekre. A Bizottság megerősítette, hogy a sürgősségi eljárásra az egységes piac átláthatóságára vonatkozó irányelv által előírt szigorú feltételek vonatkoznak, azaz hogy különösen az egészség és a biztonság védelméhez kapcsolódó komoly és előre nem látható körülményeknek kell fennállniuk. Ennek eredményeképpen a Bizottság visszautasította a sürgősségi eljárás alkalmazását azokban az esetekben, amikor az indokolás nem volt kellően megalapozott, vagy azt kizárólag gazdasági okokra vagy a nemzeti közigazgatás késedelmére alapozták, valamint olyan esetekben, amikor előre nem látható körülmények bekövetkezése nem volt bizonyított. A sürgősségi eljárást 60 esetben találták indokoltnak (2014-ben 29, 2015-ben 31 esetben), különösen a pszichotróp anyagokkal, a narkotikumok, gyógyszerek ellenőrzésével, a terrorizmus elleni küzdelemmel, a lőfegyverekkel, a peszticidekkel, a méhek fertőzésével, az egészségre káros termékek tilalmával és a tűzijátékokkal kapcsolatban (lásd a 2.7. mellékletet).

1.7. „Adó- és pénzügyi ösztönző intézkedések” bejelentése

Az egységes piac átláthatóságára vonatkozó irányelv értelmében a tagállamoknak be kell jelenteniük az adó- és pénzügyi ösztönzőket, azaz az olyan műszaki előírásokat, amelyek az ezeknek való megfelelés ösztönzése által termékek fogyasztására vagy szolgáltatások igénybevételére hatással bíró adó- vagy pénzügyi intézkedésekkel kapcsolatosak. Az ilyen műszaki előírások sajátossága, hogy a szünetelési időszak nem alkalmazandó.

A 2014–2015-ös időszakban a tagállamok 70 „adó- vagy pénzügyi intézkedésnek” minősülő szabálytervezetet jelentettek be (2014-ben 35-öt, 2015-ben szintén 35-öt). A Bizottság megjegyzi, hogy a nemzeti jogszabályt gyakran tévesen minősítik az egységes piac átláthatóságára vonatkozó irányelv szerinti „adó- vagy pénzügyi intézkedésnek”, ha adó- vagy pénzügyi intézkedést tartalmaz, a szóban forgó műszaki előírásoknak való megfelelésre irányuló ösztönzőt azonban nem. Annak érdekében, hogy segítséget nyújtson a tagállamoknak e műszaki előírások helyes besorolásához, a Bizottság iránymutatást tett közzé a tagállamok számára az „adó- vagy pénzügyi intézkedéseknek” az egységes piac átláthatóságára vonatkozó irányelv alkalmazásában történő meghatározásáról és bejelentéséről.

1.8. A Bizottság válaszainak nyomon követése

Az egységes piac átláthatóságára vonatkozó irányelv 6. cikkének (2) bekezdése szerint a tagállamoknak be kell jelenteniük a Bizottságnak, hogy milyen intézkedést javasolnak tenni a részletes véleményekkel kapcsolatban.

A 2014–2015-ös időszakban kielégítő volt az arány a tagállamok által adott válaszok és a Bizottság által kiadott részletes vélemények száma között (átlagosan 79 % a teljes időszakban), de ezen még lehetne javítani. A teljesen kielégítő válaszok száma az előző kétéves időszakhoz hasonlóan alakult (átlagosan 56 % a 2014–2015-ös időszakban, és 54 % a 2012–2013-as időszakban) (lásd a 2.8. mellékletet).

A vizsgált időszakban a tagállamok 43 műszakiszabály-tervezetet vontak vissza. 12 esetben (2014-ben 7, 2015-ben 5 esetben) a visszavonásra a Bizottság reagálását (részletes véleményt vagy észrevételeket) követően került sor. A visszavonás okai többek között a következők voltak: a bejelentő tagállam jelentős változtatásokat eszközölt a műszakiszabály-tervezeten, ami új értesítés benyújtására kötelezte (az egységes piac átláthatóságára vonatkozó irányelv 5. cikkének (1) bekezdése), vagy a nemzeti hatóságok egyszerűen úgy döntöttek, hogy nem fogadják el a műszakiszabály-tervezetet.

Más bejelentett műszakielőírás-tervezetek esetében a párbeszéd még folyamatban van.

1.9. Az értesítési eljárás nyomon követése

Minden egyéb olyan esetben, amikor az uniós belső piaci jogszabályok potenciális megsértését nem küszöbölték ki teljesen az értesítési eljárás keretében, a Bizottság további vizsgálatokat folytatott, amelyek egyes esetekben a kötelezettségszegési eljárást megelőző párbeszéd (az ún. EU Pilot) indításához vezettek a tagállamokkal, más esetekben pedig kötelezettségszegési eljáráshoz (az EUMSZ 258. cikke), például az alábbiakkal kapcsolatban: a lekvár és a marmelád cukortartalma és a marmelád termékmegnevezés használata, a szűz olívaolaj minősége és szállítói láncának átláthatósága, borok és szeszes italok, a marhahús címkézése egy regionális minőségi rendszer keretében, online szerencsejátékok, az üzemanyagok minősége, gázüzemű berendezések, az útkorlátok biztonsága, valamint a csomagolás és a csomagolási hulladék.

Az érintett időszakban a Bizottság EU Pilot ügyeket és adott esetben kötelezettségszegési eljárásokat is indított többek között az egységes piac átláthatóságára vonatkozó irányelv

szerinti kötelezettségek megsértése miatt. A Bizottság minden ilyen esetben felhívta a nemzeti hatóságok figyelmét értesítési kötelezettségeikre és az egységes piac átláthatóságára vonatkozó irányelv 6. cikkének (2) bekezdése szerinti szünetelési időszak betartására. A Bizottság emlékeztetett arra, hogy az Európai Bíróság szerint „*az értesítési kötelezettség megsértése olyan lényegi eljárási hiba, amely a kérdéses műszaki szabályoknak a magánszemélyek vonatkozásában való alkalmazhatatlanságát eredményezi." Következésképpen a magánszemélyek nemzeti bírósághoz fordulhatnak, amelynek „meg kell tagadnia olyan tagállami műszaki szabály alkalmazását, amelyet nem közöltek az irányelvnek megfelelően*" (a C-194/94. sz. CIA Security International ügy, 44., 48. és 54. pont; a C-226/97 sz. Lemmens-ügy, 33. pont; a C-303/04. Sz. Lidl Italia ügy, 23. és 24. pont).

1.10. Strukturált kommunikáció a tagállamokkal

Az egységes piac átláthatóságára vonatkozó irányelvvel foglalkozó bizottság rendszeres ülései lehetővé tették a közérdekű kérdésekről és az értesítési eljárás specifikus vonatkozásairól folytatott eszmecserét.

A műszaki szabályokat illetően a megbeszélések elsősorban a következőkre irányultak: az egységes piac átláthatóságára vonatkozó irányelv szerinti sürgősségi eljárás; a Bizottság dokumentumaihoz az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság dokumentumaihoz való nyilvános hozzáférésről szóló 1049/2001/EK rendelet[47] szerinti hozzáférés és a titkos értesítésekhez való hozzáférés; a tagállamok azon kötelezettsége, hogy a bejelentett műszaki előírás végleges szövegét megküldjék a Bizottságnak; az Európai Bíróság ítélkezési gyakorlatának alakulása az egységes piac átláthatóságára vonatkozó irányelv vonatkozásában.

A tagállamok kérései és a Bizottság azon kezdeményezése alapján, hogy a visszatérően jelentkező akadályokról vagy az új jogszabályokról pontosabb felvilágosítást adjon, a Bizottság tájékoztatót tartott a svájci és az EGT-országoktól érkező értesítésekre vonatkozó értesítési eljárásról; a pszichoaktív anyagokkal kapcsolatos műszaki szabályokról; a belső piacon történő elektronikus tranzakciókhoz kapcsolódó elektronikus azonosításról és a bizalmi szolgáltatásokról szóló bizottsági rendeletjavaslatról; a REACH és az egységes piac átláthatóságára vonatkozó irányelv közötti kapcsolatról; Az egységes piac átláthatóságára vonatkozó irányelv alóli műsorszórási kivétellel kapcsolatos kérdésekről; a kölcsönös elismerési záradékokról és az EUMSZ 34–36. Cikkéről; az üzemanyagok minőségéről szóló irányelvről[48]; az élelmiszer-higiéniai csomagról[49]; a csomagolásról és a csomagolási hulladékról szóló irányelvről[50]; az 1169/2011/EU rendelet szerinti értesítési eljárásról[51].

---

47 Az Európai Parlament és a Tanács 1049/2001/EK rendelete (2001. május 30.) az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság dokumentumaihoz való nyilvános hozzáférésről (HL L 145., 2001.5.31., 43. o.).

48 Az Európai Parlament és a Tanács 2009/30/EK irányelve (2009. április 23.) a benzinre, a dízelolajra és a gázolajra vonatkozó követelmények, illetőleg az üvegházhatású kibocsátott gázok mennyiségének nyomon követését és mérséklését célzó mechanizmus bevezetése tekintetében a 98/70/EK irányelv módosításáról, a belvízi hajókban felhasznált tüzelőanyagokra vonatkozó követelmények tekintetében az 1999/32/EK irányelv módosításáról, valamint a 93/12/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 140., 2009.6.5., 88. o.).

49 Az Európai Parlament és a Tanács 852/2004/EK rendelete (2004. április 29.) az élelmiszer-higiéniáról (HL L 139., 2004.4.30., 1. o.); Az Európai Parlament és a Tanács 853/2004/EK rendelete (2004. április 29.) az állati eredetű élelmiszerek különleges higiéniai szabályainak megállapításáról (HL L 139., 2004.4.30., 55. o.); Az Európai Parlament és a Tanács 854/2004/EK rendelete (2004. április 29.) az emberi fogyasztásra szánt állati eredetű termékek hatósági ellenőrzésének megszervezésére vonatkozó különös szabályok megállapításáról (HL L 139., 2004.4.30., 206. o.).

50 Az Európai Parlament és a Tanács 94/62/EK irányelve (1994. december 20.) a csomagolásról és a csomagolási hulladékról (HL L 365., 1994.12.31., 10. o.).

Néhány tagállam tájékoztatót tartott az egységes piac átláthatóságára vonatkozó irányelv szerinti értesítésekkel kapcsolatos bevált módszereiről.

Ezen túlmenően több tagországban is szemináriumokat tartottak, lehetővé téve ezáltal a Bizottság és az értesítési eljárásban részt vevő nemzeti hatóságok közötti közvetlen párbeszédet, és segítve ez utóbbiakat abban, hogy megismerkedjenek az értesítési eljárás technikai elemeivel.

A Bizottság továbbá tájékoztatókat tartott az egységes piac átláthatóságára vonatkozó irányelv alkalmazásáról a tagállamokkal folytatott megfelelőségi párbeszéd keretében tartott találkozókon is, amelyekre az egységes piaci stratégia alapján kerül sor.

1.11. Az egységes piac átláthatóságára vonatkozó irányelv alapján kibocsátott dokumentumokhoz való hozzáférés iránti kérelem

A 2014–2015-ös időszakban 236 kérelem érkezett a Bizottsághoz (2014-ben 98, 2015-ben 138) az egységes piac átláthatóságára vonatkozó irányelv szerinti eljárás keretében kiállított dokumentumokhoz való hozzáférés iránt. Jelentős többségük a Bizottság által megfogalmazott részletes véleményekre és észrevételekre vonatkozott. A Bizottság 68 esetben biztosított hozzáférést a kért dokumentumokhoz. A többi esetben a Bizottság részben vagy teljesen megtagadta a dokumentumokhoz való hozzáférést, amíg a tagállamokkal folyamatban volt a potenciális kereskedelmi akadályok felszámolására irányuló párbeszéd.

1.12. Átláthatóság

Az átláthatóság az értesítési eljárás egyik alapvető jellemzője. Az érdekeltek a TRIS nyilvános weboldalán keresztül tudnak folyamatosan tájékozódni a tagállamok kidolgozás alatt álló műszakiszabály-tervezeteiről, és ezen a weboldalon keresztül zajlik az érdekeltek és a bizottsági szolgálatok közötti párbeszéd, az 1.3. pontban említett új észrevételezési funkciónak köszönhetően.

A TRIS nyilvános weboldal sikerét számadatokkal is alá tudjuk támasztani:

- 2013-ban a TRIS levelezőlistájának 4441 regisztrált felhasználója volt, 2015 végén pedig 5196, ami 17 %-os növekedést jelent a kétéves jelentéstételi időszakban;
- A vizsgált időszakban 244 736 keresés történt a TRIS nyilvános weboldalán, ami a 2012–2013-as időszakbeli 177 147 kereséshez képest 38 %-os növekedést jelent;
- Az értesítések felhasználók általi megtekintésében szintén 38 %-os növekedés tapasztalható: 2013-ban 869 791 lekérdezés történt, 2015-ben pedig 1 203 299.

3. KÖVETKEZTETÉS

A 2014–2015-ös időszakban ismét bebizonyosodott az eljárás hasznossága az átláthatóság, az igazgatási együttműködés és a belső piaci technikai akadályok megelőzése szempontjából.

---

[51] Az Európai Parlament és a Tanács 1169/2011/EU rendelete (2011. október 25.) a fogyasztók élelmiszerekkel kapcsolatos tájékoztatásáról, az 1924/2006/EK és az 1925/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról és a 87/250/EGK bizottsági irányelv, a 90/496/EGK tanácsi irányelv, az 1999/10/EK bizottsági irányelv, a 2000/13/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv, a 2002/67/EK és a 2008/5/EK bizottsági irányelv és a 608/2004/EK bizottsági rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 304., 2011.11.22., 18. o.).

Az értesítési eljárás megelőző jellegű és hálózatalapú megközelítése csökkentette annak kockázatát, hogy a tagállami szabályozási tevékenységeket olyan módon végezzék el, amely technikai akadályokat gördíthet az áruk szabad mozgása elé a belső piacon, amely gyorsan fejlődik ugyan, de teljes potenciálja még nem bontakozott ki.

Még mindig van mit javítani az eljárás alkalmazásán, értve ez alatt az egyes tagállamoktól érkező értesítések számát és az értesítési kötelezettségeik teljesítését. Ha több értesítés érkezne, és a tagállamok aktívabban részt vennének az eljárásban, akkor könnyebb lenne elejét venni az új technikai akadályok kialakulásának és diagnosztizálni az egyes tagállamokban, illetve az Unió egészében jelentkező rendszerszintű problémákat. Ez elősegítené a párbeszédet a Bizottsággal, valamint célzottabb és eredményesebb fellépést tenne lehetővé az Unión belüli kereskedelemben felmerülő akadályokkal szemben.

A jelentéstételi időszakban kiadott részletes vélemények és észrevételek nagy száma azt bizonyítja, hogy egyre nagyobb a belső árupiac széttagolódásának kockázata. Az érintett tagállamok az időszak során a Bizottság által kiadott részletes véleményeknek átlagosan 79 %-át válaszolták meg, ezt követően pedig párbeszéd alakult ki az uniós joggal való összeegyeztethetetlenség felszámolása céljából, elkerülendő a kötelezettségszegési eljárásokat.

Az egységes piac átláthatóságára vonatkozó irányelv fontosságát az értesítési eljárás iránt érdeklődő érdekeltek nagy száma is jelzi, amint az a REFIT-platformnak az irányelvről adott véleményében[52] is szerepel. Ez a növekvő érdeklődés a TRIS nyilvános weboldala átláthatóságának és hatékonyságának javítására irányuló erőfeszítéseket tükrözi.

Az értesítési eljárás hasznossága abból a szempontból is megerősítést nyert, hogy lehetőséget biztosít azon területek meghatározására, amelyeken érdemes lehet megfontolni az uniós szintű harmonizációt.

Az egységes piac átláthatóságára vonatkozó irányelv alkalmazásakor a Bizottság továbbra is éberen ügyel a minőségi jogalkotás elveinek betartására, és gondoskodik az európai gazdaság versenyképességéhez szükséges kedvező keretfeltételek fenntartásáról. A bejelentett tervezetek továbbra is hozzáférhetők elektronikus formában, díjmentesen és az EU valamennyi hivatalos nyelvén, így biztosítva lehetőséget a gazdasági szereplők és egyéb érdekelt felek számára, hogy észrevételeket tegyenek azokra vonatkozóan.

Ezen túlmenően további erőfeszítésekre kerül sor annak érdekében, hogy a gazdasági szereplők számára egyértelmű jogi keret álljon rendelkezésre, az európai vállalkozások EU-n belüli és EU-n kívüli versenyképességének javítását célozva, figyelembe véve az értesítési eljárás és a Kereskedelmi Világszervezet keretében a kereskedelem technikai akadályairól szóló megállapodásban (TBT-megállapodás) meghatározott eljárás közötti összefüggéseket. Az egységes piac átláthatóságára vonatkozó irányelv további népszerűsítése és hatékonyabb végrehajtása, valamint az irányelv nyomán tett fellépések és jogalkotási intézkedések szorosabb összehangolása kulcsfontosságú az irányelv célkitűzéseinek teljes körű megvalósításához.

[52] https://ec.europa.eu/info/files/refit-platform-recommendations-internal-market-xii6a-single-market-transparency-directive_en